

Zadnje dneve svojega življenja je preležal na ležalki ob oknu, kjer so dehtele njegove ljubimke hiacinte. Njih mogočni vonj ga je opajal do zadnjega. Do znancev je bil nad vse ljubezniv in ni se pritoževal o bolečinah, niti ni obupal nad bežečim življenjem, dasi je grozovito kašljal in trpel hude bolečine. Tako je prišlo ž njim do tega, kar pravi o Nielsu Lyhne:

„In naposled je umrl smrti, težke smrti.“

* * *

(Konec prihodnjič.)

Ni umrla rada.

Nocoj ji kri je bruhnila iz grudi.
 Kako širok se pramen je ulil
 po beli postelji, kako se vil
 življenja tok po tleh je dalje tudi!
 Obupen strah ji je srcé preletel:
 Tedaj je res? Že zdaj prihaja smrt?
 V najlepši dobi da ji je odcvetel
 ta svet, ki se ji vidi kakor vrt,
 dasi je dokaj, dokaj v njem bodičja? —
 Nazaj voščenobledega obličja
 se je sklonila, in oči potem,
 nje velike oči so se zalile
 z otožnimi solzami. Plaval nem
 jutranji mrak je okrog nje. Še krile
 meglè so zunaj mirno speči svet,
 a skoro se zbudi življenje spet.

Ležala je brezgibno kakor kip.
 Le prsi bolne hrople so zamolklo
 in v njih srcé ni bilo, ampak tolklo,
 kakòr bi htelo počiti vsak hip . . .
 Ne daj, dobrotni Bog, da strašni vir
 ulije se še enkrat, da se loči
 tako samotna, bedna, brez pomoči!
 Ta gluha noč! Ta strahoviti mir!

Vsaj eno živo bitje se oglási!
A molk. Pokoj. Tišina grobna v vasi.

Kako še spe! In bodo še! Počasi
teko, če vobče ji teko, minute
in sleherna je polna groze ljute.
Tako je, kakor da v temini tej
ni sama, kakor da se nekaj k njej
pošastno plazi bliže, bliže . . . Glej!
Sedaj je tu . . . Ledeni, suhi prsti!
Umira! Smrt! Sedaj počiva v krsti.

Brezumen strah! Okostje naj jo bega,
ki vendar je le domišljije tvor
in dosti neokusen poleg tega?
Kedàr od daljnih veličastnih gor
prisije solnce, kadar zgodnji zor
razlije se po nje ponižnem domu,
bo tudi konec vsakemu fantomu.
A ne li morda konec tudi — njej?

Ne! Laže diha, nego je poprej,
ko jo je davil kašelj otel, suh.
Slabotna je, da komaj se pregiblje,
prosteje pa ji snuje misli duh;
v nebrojnih se spominih davnih ziblje . . .

Prišla je semkaj v zapuščeno vas,
učiteljica mlada. O, na glas
pozdravila je bila list-dekret,
ki ji po teku vseh napornih let
naklonil je življenje samostojno,
če ne sijajno že, pa vsaj pokojno!
Sirota je, in tuji so ljudje
delili kruh ji tuj. Rosila često
ga je s solzami . . . Tak se težko jé!

In/ zapustila je naposled mesto
izmučena in bleda. Takrat že
je časih kašljala, todà le malo.

Od bede ji je bilo pač ostalo
in od noči, prečutih poleg sklada
učenih knjig. Prišla je služiti rada,
in živoradostna življenska nada
je njenemu telesu za napor
prihodnjih dni bila moči izvor.

Oj, v božjem krilu bujne te narave
po mukah vseh je našla svoj odmor!
Ta čisti zrak in sredi gozdnih smrek
ta mir in ure vse tako sanjave
pod njimi — vse je bilo blažen lek!
In v šoli bistre ali tope glave,
učila in ljubila jih je vprek.

In rada je imela vse ljudi,
dasi so časih trdi in odsečni.
In dnevi so ji tekli brez skrbi.
Zahvaljen Bog: Po dobi vsej nesrečni
poslal si čas, ko duša, k tlom pripeta,
a toli željna višnjega poleta,
polagoma oprasča se vezi!

Seve, kar toliko jo let je trlo,
ni še prešlo docela. Dokaj muk
provzročča tudi ji naporni uk.
Zatohli vzduh in prah jo reže v grlo.
Ženic je ondan slišala šepet:
„Ubožica, kako je vendar bleda!
In pokašljuje tudi . . .“ No, seveda,
krepak ni mestni človek kakor kmet . . .

Nocoj! Ne, misliti ne sme preveč! —
Kako nenadoma se je zgodilo!
Kakòr da spečo jo je zbedel meč
globoko v prsi . . . Pramen vroč, rdeč . . .
In čelo se je mrzlo porosilo.
Ne, misliti ne sme preveč! Preljut
je ta spomin; vznemirja ji ves čut
do skrajnosti . . .

Svetli se zunaj. Dan!
 Prihaja vendar, dasi je kesan.
 Zdaj pojdejo iz hiš ljudje na plan,
 počiti, krepki, zdravi, dobre volje.
 Ta v gozd in ta na pod in ta na polje.
 Otroci pa z živinčeti na pašo.
 Čuj! Zvon oznanja že jutranjo mašo!
 Zamolklo poje kakor pri pogrebu . . .
 Jasni se daleč na iztočnem nebu . . .
 O solnce, lek, življenje, luč in moč!
 Prešla je noč. Prešla ta strašna noč . . .

In vendar! Dihala je laže prej,
 zdaj prsi ji teži ogromen kamen.
 Zdaj . . . Nekaj se utrgalo je v njej!
 Če spet ulije se ji rdeči pramen,
 tedaj — o Bog . . .

Roke na prsih sklene.
 Oči upre ob strop. Obraz rosé
 ji bridke solze. In krvave pene
 ji silijo na ustnice bledé . . .

*

Tako so našli skoro jo potem.
 In baje se je smilila ljudem.
 „Pozna se ji, da ni umrla rada“,
 so rekli, ker je reči kaj navada.

Jaz žalnejših besed od teh ne vem.

A. Funtek.

